

הזכות לפרטיות מול הזכות לשם טוב באינטרנט/עו"ד עדי דינג'

פנה למשרדנו אדם אשר בהמשך לכתבה שפורסמה עליו באינטרנט, פורסמו תגובות (טוקבקים) אשר פוגעות בשמו הטוב ומהוות הוצאת דיבה. אותו אדם נתקל בקשיים בזיהוי המפרסם ובכך למעשה בקושי להגן על שמו הטוב. האם קיימת דרך להגן על השם הטוב גם כשהפגיעה היא על ידי משמיץ אנונימי ברשת?

הדרך להגן על שם טוב כנגד פגיעה הינה הגשת תביעה בגין הוצאת לשון הרע. ואולם, פעמים רבות הנפגע מעוולת לשון הרע באינטרנט לא יכול לקבל לידי את פרטי המזיק מכיוון שכדי לעשות זאת הוא נדרש לצו בית המשפט אשר יחייב את ספק האינטרנט לחשוף פרטי גולשים ובכך לפגוע בפרטיותם. בתי המשפט נרתעים ממתן צווים מסוג זה ולא פעם נרשם בפסקי דין כי בתי המשפט ממתניים להסדרת הנושא בחקיקה.

חוק איסור לשון הרע בא לאזן בין שני אינטרסים נוגדים: חופש הביטוי והחופש מביטוי - זכותו של אדם לשם טוב. החוק קובע, כי אין לפרסם דבר שפרסומו עלול להשפיל, לבזות או לפגוע באדם- במקצועו או משלח ידו. כדי למנוע מצב בו מתקיים דיון שלם בשאלת קיומו של "שם טוב" ומידת הפגיעה בו ומכיוון שהוכחת מידת הנזק במקרה של הוצאת לשון הרע היא קשה ביותר, מאפשר החוק, בין היתר, לתבוע פיצויים "ללא הוכחת נזק". הסכום הקבוע בחוק עומד על תקרה של 50,000 ₪ ובהתקיים תנאים מסויימים אף כפל סכום זה. למרות זאת, בפועל פוסקים בתי המשפט פיצויים נמוכים משמעותית מהקבוע בחוק ובהתחשב בכך שגם לא נוהגים לפסוק לזוכה את מלוא הוצאותיו, נוצר מצב בו התובע בלשון הרע מוצא את עצמו בסופו של דבר מפוצה בסכום נמוך מההוצאות שהוציא לשם קיום התביעה.

לאור האמור באוקטובר, 2011, הונחה על שולחן הכנסת הצעה לתיקון החוק אשר ביקשה להגדיל את סכום הפיצוי ללא הוכחת נזק פי שישה ולאפשר למי שסבור שנפגע מפרסום לפרסם תגובתו, תוך קביעת קנס, ללא הוכחת נזק, של עד מליון וחצי ש"ח לאמצעי תקשורת שלא פרסם תגובה. ההצעה עוררה סערה ציבורית, הן בכנסת והן ובקרב הציבור שיצא להפגין ברחובות. התיקון אף זכה לכינוי - "חוק ההשתקה". בעוד שהצעת החוק נראית בעלת פוטנציאל של פגיעה קשה בזכות לחופש ביטוי ולחופש עיתונות, יש לקוות כי עצם השיח הציבורי בנושא יהווה הרתעה למפיצי הדיבה באינטרנט וייתן עידוד לבתי המשפט לפסוק סכומים גבוהים יותר לנפגעים.

כאמור, גם במצב החקיקתי הנוכחי ניתן במקרים מסוימים לחשוף פרטי גולשים ולהגיש תביעה בגין לשון הרע וניתן לקבל פיצוי בסכומים משמעותיים. יצוין, כי במקרים מסוימים מעין אלו, אתרי האינטרנט אף מוחקים תגובות בהמשך למכתב מתאים מעורך דין וכך ניתן לצמצם את הפגיעה בשם הטוב. עם זאת ולאור מורכבות הנושא מומלץ לפנות לעורך דין המתמחה בתחום.

¹ עו"ד עדי דינג' הינה עורכת דין במחלקת הליטיגציה המסחרית של משרד אפיק תורגמן (www.at-law.co.il) ועוסקת בעיקר בתחום המשפט המסחרי, דיני תאגידים, הגבלים עסקיים, סכסוכים בין בעלי מניות וניירות ערך וכן בייצוג והופעה בבתי משפט בתחום האזרחי והמסחרי. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.